

21.199

Aan de Informateurs, de heren J.W. Remkes en W. Koolmees

P/a De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 15 november 2021

Betreft: Coronaherstelfonds / *Recovery and Resilience Facility*

Geachte heren Remkes en Koolmees,

De Coronacrisis teistert ons land al bijna twee jaar. De gezondheidszorg, en zeker de zorg voor ouderen gaat gebukt onder een van de meest uitdagende gebeurtenissen sinds de Tweede Wereldoorlog. Helaas moeten we constateren dat deze crisis, ondanks alle ingrepen en voorzorgsmaatregelen, nog niet is uitgewoed.

Partijen rond de zorg voor ouderen maakt zich grote zorgen. Aannames dat met meer van hetzelfde de stijgende vraag naar ouderenzorg door de vergrijzing opgevangen kan worden, zijn niet realistisch. De huidige en toekomstige arbeidsmarktopgave voor de ouderenzorg is ongekennd hoog. In de context van een vergrijzend werknemersbestand, hoge werkdruk, stijgend verzuim, niet altijd kostendekkende tarieven en een enorme administratieve belasting, zal de komende tien jaren ca. 1/3 van de medewerkers in de sector stoppen met werken. Dat betreft ruim 150.000 van de ca. 480.000 medewerkers. Alleen al de opgave om deze medewerkers te vervangen zal het uiterste van de branche vergen. Verdere stijging van het aantal zorgverleners is naar onze mening slechts in beperkte mate realistisch en zal alleen mogelijk zijn als er fundamentele verbeteringen worden doorgevoerd in de geschetste context. Dat vergt extra investeringen.

Het uitblijven van een doorbraak in de kabinetsformatie sinds de laatste verkiezingen, heeft onze sector niet belet constructief na te denken over structurele oplossingen voor de ontstane ouderenzorg. Een brede coalitie van landelijke vertegenwoordigers van ouderen, patiënten en cliënten, mantelzorgers, werknemers, zorgprofessionals en zorgorganisaties formuleerden tien uitgangspunten voor toekomstbestendige ouderenzorg¹. We hebben deze met de lijsttrekkers en voorgaande informateurs gedeeld. Het kan en moet anders. ActiZ, Alzheimer Nederland, ANBO, CNV, FBZ, FNV, KBO-PCOB, LOC Waardevolle zorg, MantelzorgNL, NU'91, Patiëntenfederatie Nederland, V&VN en Zorgthuis.nl staan klaar om hun aandeel te leveren in het aanpakken van de uitdagingen die de grote vraag naar ouderenzorg biedt. Maar zij kunnen dat niet alleen. Het gaat om een uitdaging voor de samenleving als geheel, met een grote verantwoordelijkheid voor overheden en financiers.

Vanuit ActiZ hebben wij het initiatief genomen om een lange-termijnstrategie te formuleren die antwoord geeft op de drie meest prangende vragen voor onze sector:

- De arbeidsmarktproblematiek – hoe krijgen we meer handen aan het bed, hoe kunnen we de sector aantrekkelijk maken en behouden voor (nieuwe) arbeidskrachten en potentiële herintreders;
- Digitalisering – hoe kunnen we techniek en ICT inzetten ten bate van zorgmedewerkers en cliënten, zonder afbreuk te doen aan de menselijke aandacht en waardering;

¹ [Tien uitgangspunten voor toekomstbestendige ouderenzorg](#)

- Verduurzaming – hoe kunnen we voldoen aan de toekomstige wensen en eisen voor een duurzame omgeving voor ouderen en verzorgenden.

In alle bovengenoemde deelgebieden zijn al verscheidene goede initiatieven genomen. De coronacrisis heeft er naar ons gevoel toe geleid dat passende antwoorden vooral in samenhang – en zeker niet elk afzonderlijk – moeten worden geformuleerd. Dit geldt niet alleen voor de organisatorische kant, maar zeker ook voor de financiering. ActiZ ziet het nu zeer dringende en benodigde antwoord op de Coronacrisis als een bevestiging voor een extra investering voor een duurzame, op digitalisering gebaseerde en werkbare toekomstgerichte ouderenzorg.

Een van uw opdrachten is het inventariseren en uitwerken van de grote urgente thema's waar het nieuwe Kabinet mee aan de slag moet. De zorg, en met name de ouderenzorg, verdient een plaats in de hoogste regionen van die actielijst. ActiZ staat in die opvatting niet alleen. In Nederland zijn meer partijen die mening toegedaan – en ook op Europees niveau.

In onze optiek dient Nederland – met een al dan niet demissionair Kabinet – zo snel mogelijk aanspraak te maken op het Europese Coronaherstelfonds. Als enige Lidstaat heeft Nederland nog geen aanvraag ingediend. Echter, de ouderenzorg kan geen uitstel meer verdragen en roepen u op vaart te maken met een concrete aanvraag in te dienen.

Wij zien het Coronaherstelfonds als een reële bijdrage richting en grote kans voor de Corona-gerelateerde problemen enerzijds en meer structurele oplossingen voor de Nederlandse ouderenzorg anderzijds. De oplossingsrichtingen die wij voorzien, zijn volledig in lijn met de eisen en voorwaarden die de Europese Commissie stelt, waaronder de aanbevelingen van het Europees semester, de verhouding tussen duurzaamheid en digitalisering en de prioriteiten van de Europese pijler van sociale rechten. Informele contacten met de Europese Commissie stemmen ons hoopvol voor een succesvolle aanvraag en hebben ons geïnspireerd om u deze brief te schrijven.

ActiZ is immer bereid om met u, met de bredere zorgsector en samen met de betrokken Departementen mee te denken en onze strategie en voornemens te delen. Wij hopen daarvoor op korte termijn een uitnodiging uwerzijds te mogen ontvangen.

Hoogachtend,

Ronald Schmidt,
Waarnemend voorzitter ActiZ branchevereniging van zorgorganisaties